

Gorenjski

GLAS

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto I. — Štev. 6

Kranj, 22. decembra 1948

Cena din 2.—

22. december - Dan Jugoslovanske Armade

22. decembra 1941. leta je formiral tov. Tito v mestu Rudo I. Proletarsko brigado, ki je bila prva regularna edicija naše Armade. Zato je ta dan določil tovariš Tito, kot „Dan Jugoslovanske Armade.“

Pomen ustanovitve I., a potem drugih proletarskih brigad v začetku 1941. leta, je bil v tem, ker so bile ustanovljene pod težkimi pogoji notranje in mednarodne politične situacije, in ker je razvoj vstaje zahteval vse bolj upornih in ogorčenih borb proti okupatorju. Borba za življenje in smrt je zahtevala, da se ustvarjajo take edinice, ki predstavljajo novo stopnjo v razvoju vstaje in ki bodo prekrižale vse načrte okupatorja in domačih izdajalcev za uničenje Narodnoosvobodilne vstaje v Jugoslaviji.

Komunistična partija Jugoslavije je pozvala ljudske množice na vstajo, neposredno po napadu na ZSSR z jasno perspektivo borbe do končne zmage, do osvoboditve in uničenja fašizma. Zato partizanski odredi in čete niso mogle biti stalna in edina oblika obojnih sil naših narodov. Oni so bili najboljša oblika za narodno vstajo, za masovno udeležbo naroda v odporu proti okupatorju. S svojimi neprestanimi boji proti okupatorju in izdajalnim so sovražniku zadajali velike izgube in naredili zmedo v njegovih vrstah. V poletju in jeseni 1941. leta je hitro rastlo število partizanskih odredov, bataljonov in čet, kar je bil rezultat jasne perspektive vodilne vloge Komunistične partije Jugoslavije v narodni vstaji.

Ko je sovražnik ocenil pomen narodne vstaje, je pričel svojo prvo ofenzivo proti svobodnemu teritoriju v zahodni Srbiji. Razumljivo je, da partizanski odredi glede na svojo organizacijo niso mogli v novem položaju odgovorjati popolnoma novim nalogam, če bi bile vezane samo na ta teritorij. Proti močnejšim udarcem sovražnika je bilo potrebno postaviti močnejše in v boju bolj izkušene in prekaljene edinice. Od najboljših edinic in posameznikov je bila formirana prva proletarska brigada, a v teku druge in tretje ofenzive so bile formirane ostale proletarske brigade.

Pot nadaljnega razvoja borb je morala voditi preko stopnjevanj v popolnejše oblike vojaške organizacije. To je bil odgovor naše partije in spuntane mase proti načrtu okupatorja, ki je delal posebno v tem času z vsemi močmi, da zbere okoli sebe vso domačo reakcijo ter jo poveže in jo zjedini v borbi proti narodni vstaji. Značilna je v tem času močnejša povezava domače reakcije z okupatorjem in vse bolj in bolj odkrita izdaja četnikov in ostalih narodnih izdajalcev.

Tovariš Tito je na V. kongresu KPJ dejal sledeče:

„Proletarske brigade smo imenovali zato: prvič zaradi tega ker je vstopil te brigade predvsem proletariati, delavci iz mest, tovarn in rudnikov, ki so v dosedanjih borbah pokazali ne samo visoko razredno zavest, temveč tudi brezprimerno hrabrost in zvestobo partiji in ljudstvu. Drugič smo jih tako imenovali tudi zato, ker je v teh straš-

TEKSTILNA TOVARNA „INTEKS“ JE IZPOLNILA SVOJ LETNI PLAN

V tovarni Inteks so 29. novembra t. l. nepričakovano in brez posebnega hrupa slavili zmago izpolnitve letnega plana po količini, vrednosti in asortimentu, čeprav je plan v tkaninah bil višji za 10,4% od lanskega leta. Pri tem je treba pripomniti, da tovarna izdeluje kakovostno najboljšo robo v bombažni industriji v Jugoslaviji sploh, za kar je dobila priznanje od najvišjih forumov.

Stibel Angela — prvoborka dela v „Inteksu“, odlikovana z medaljo dela

Doslej je v tovarni proglašeni 177 udarnikov in udarnic, od teh je 20 večkratnih. Za posebno požrtvovalnost v dosegu plana so se izkazali večkratni udarniki: Kovač Ljudmila, petkratna udarnica in odlikovanka z medaljo dela; Jelenc Marica, šestkratna udarnica; Šemrov Stanko, racionalizator — odlikovan z redom III. reda. Stibel Angela, odlikovana z medaljo dela, in racionalizator Bogataj Ivan.

Svojo zmago bo kolektiv praznoval na koncu leta. Takrat bo nagrajenih 300 članov.

nih dneh to ime pomenilo brezkompromisno borbo na življenje in smrt, ker se je ljudstvo v teh težkih dneh na dejanjih prepričalo, da je samo delavski razred pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije dosleden brezkompromisni borec proti okupatorju. Te brigade smo razen tega imenovali tudi udarne brigade — zato, ker le-te niso nikdar poznale poraza, ker so bile neuničljive, ker so se vedno po težkih borbah še bolj okrepile, ne glede na to, da so morale ponekod tudi odstopiti pred močnejšim sovražnikom.“

Prve proletarske brigade so razširile narodno vstajo na ostale kraje, razširjajoč bratstvo in edinstvo ljudstva v borbi proti okupatorju in izdajalcem. Po svojih neprestanih borbah, dolgih in napornih marših in z visoko zavestjo o ciljih naše Narodnoosvobodilne borbe so vnašali ljudstvu prepričanje v zmago, v lastne moči naroda, v nepremagljivost Rdeče Armade in v razbitje fašističnega okupatorja. Razbile so načrte okupatorja in domačih izdajalcev o uničenju Narodnoosvobodilne vstaje z razkrinkavanjem bratomornega boja.

„TISKANINA“ — TOVARNA TISKANEGA BLAGA, JE TIK PRED IZVRŠITVIJO SVOJEGA LETNEGA PLANA

Kljub objektivnim težavam: pomanjkanje delovne sile, materiala in električnega toka, bo naš največji tekstilni kolektiv izvršil v vsem svoj letni plan drugega leta petletke do 23. t. m.

Tkalnica Tiskanine je izvršila plan že 6. decembra ob 17. K temu je pripomogla zavest delavcev, da je plan velike važnosti.

V predilnici in oplemenjevalnici tovarne pa delajo z vso vnamo noč in dan, da bi bil plan, ki je tako rekoč pred izpolnitvijo v vsem čimprej dosežen. Svojo zmago bo kolektiv proslavil 25. t. m. s kulturno prireditvijo, na kateri bo proglašeni 88 udarnikov in nagrajenih zaradi požrtvovalnega dela 40% delavcev.

NAŠA NAJVEČJA TOVARNA ČEVLJEV „TRIGLAV“ V TRŽIČU, JE PREDČASNO IZPOLNILA PLAN

Delovni kolektiv tovarne obutve „Triglav“ (prej Peko) v Trziču je v petek 10. t. m. ob 12. uri izpolnil letni plan po količini, a naslednji dan ob 11. uri še po vrednosti. Za letošnji plan je bila velika borba. Njene važnosti se je tovarniški kolektiv dobro zavedal, saj ve, da naše delovno ljudstvo potrebuje dobre obutve. Vse leto je delal z veliko vnamo za izpolnitev plana, tako da je 20 dni pred rokom proslavil svojo delovno zmago. Letošnji plan ni bil za kolektiv nič kaj lahka naloga, ker je bil po količini za 22,4% višji od lanskega, a po vrednosti pa celo za 32%. V primeri z dejansko proizvodnjo iz 1. 1947. je bil letošnji plan po količini za 7% večji in po vrednosti za 16,3%. Odstotek v povečanju vrednosti je večji zato, ker je bilo letos izdelano več moških čevljev boljše kakovosti in ker je bil plan vsestransko zaostren in postavljen na stvarno osnovo. Kolektiv tovarne „Triglav“ je med najboljšimi v

Formirane so bile te brigade iz pripadnikov vseh naših narodov ter so bite šola tovarištva, bratstva in edinstva med pripadniki raznih nacij.

Skozi kraje, kjer so hodile, so prenašale zastavo Narodnoosvobodilne vstaje. K ustanovitvi Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije kot rezultatu masovnega narastka naše vojske, so pripomogle mnogo borbe in zmage proletarskih brigad. To je rezultat izvojevanja ogromnih zmag z lastnimi močmi, naraščanja naših moči v pogojih osamljenega vodenja vojne v hitlerovski „Evropski trdnjavi“.

Zgledi borbenosti, upornosti, požrtvovalnosti, tovarištva, odnos do naroda itd. so zgledi, na katerih so se med vojno učile od proletarskih edinic vse ostale edinice naše Narodne vojske. Na teh zgledih so se učile bojevati in premagovati vse narodne sovražnike.

Na teh zgledih predanosti in v službi za korist svojega naroda se vzgaja in uči naša Armada, naše novo pokolenje, ki uživa popolno zaupanje in vero pri naših delovnih narodih.

M. A.

VSEBINA 6 ŠTEVILKE ČASOPISA:

22. decembra „Dan Jugoslovanske armade“ — Naše tovarne že delajo za leto 1949 — Pravilno reševanje problema preskrbe — A. Brovč: Zgodovina KP v Kranju — O kmetijskih zadru-gah — Zupni upravitelj Sešek Ivan obsojen — Brigade za nakladanje lesa — Iz naših krajev in tovarn — Kulturni pregled — 14 dnevna kronika itd.

Naše tovarne že delajo za leto 1949

naši državi. Priboril si je že več zastav in priznanj, neopravičenih izostankov vse leto le 0,08%. Storilnost se je napram letu 1945 dvignila za 67,7%. Zaradi pomembne izboljšave in popravila dragocenih strojev je proglašen za racionalizatorja tov. Sajovic Janko, kolektiv pa ima tudi 36 udarnikov. Razen tega je bilo še pohvaljenih in nagrajenih 77. Slednji so prejeli lična pisma priznanja za svoje požrtvovalno delo v prid skupnosti.

TUDI TOVARNA „RUNO“ V TRŽIČU JE IZPOLNILA PLAN

Kolektiv tovarne usnja „Runo“ v Trziču je v petek 17. t. m. ob 16. uri izpolnil plan po količini in vrednosti. Delavci so se zelo trudili, da predčasno dovrše veliko nalogo. Dobro se zavedajo, kako važna je njihova proizvodnja za naše delovno ljudstvo. Ob tej delovni zmagi je bilo proglašeni več udarnikov, več članov kolektiva pa je bilo nagrajenih.

INVALIDSKO PODJETJE „ČEVLJARNA“ V KRANJU DOSEGLA PLAN

„Čevljarna“ je bila v stari Jugoslaviji last tvrdke Stefe Anton, kateremu je prinašalo podjetje lep dobiček. Spomladi tega leta je bilo to podjetje nacionalizirano in je prišlo v last države.

Upravnik podjetja tov. Bilban Jože je star borec za delavske pravice in partizan iz 1. 1941. Takoj je uvidel, da bo delo kronano z uspehom le tedaj, če bo delal za dosego plana v kar najtesnejši povezavi s sindikalno podružnico. Z ozirom na zmogljivost podjetja je bil plan precej visok, vendar so ga izpolnili 27 dni predčasno. To se je zgodilo 4. t. m. ob 9. uri dopoldne. V kolektivu je bilo veselje nad tem uspehom nepopisno. Saj so pa tudi za to veliko žrtvovali iz čiste zavesti, kako potreben je njihov proizvod za naše delovno ljudstvo. V zadnjih treh mesecih so prostovoljno delali po 10 ur dnevno in presegli mesečne norme za 29,20%.

„ISKRA“ HITI K DOSEGU PLANA!

Vztrajno delo rodi uspeh

V oddelku produkcije „Iskre“, tovarne za elektrotehniko in finomehaniko, so z vztrajnim delom vsega delovnega kolektiva 13. decembra izvršili plan.

Začelo se je z ustanavljanjem mladinskih brigad, ki so začele delo v medsebojnem tekmovanju, kar je še ostale potegnilo za seboj. Komunisti so bili odločni, trdni, da se plan v tem oddelku mora izpolniti in tako ni izostal uspeh. Z zadajanjem individualnih obvez se je organiziralo delo, ki je teklo nenehno noč in dan.

Čeprav je bil v oddelku kinoprodukcije plan pred tremi meseci še zelo oddaljen, je ta oddelek pokazal nepričakovan polet in zagon, kar je v mnogem uspeh mladinskih proizvodnih brigad, ki jih je v oddelku šest. Posebno v času tekmovanja v čast kongresu KPS se je kolektiv tega oddelka posebno izkazal pri delu, ki je teklo noč in dan, in prva (Nadaljevanje na drugi strani)

(Nadaljevanje s prve strani)

serija kinoprojektorjev je bila gotova sredi novembra. Po tem uspehu so si takoj zadali obvezo za še večjo in hitrejšo izdelavo kinoprojektorjev.

Pomožni in ročni delavci, strugarji, rezkarji in strojniki tekmujejo medsebojno in so se v mesecu decembru obvezali, da bodo naredili 3250 udarniških ur, od katerih so sedaj izvršili 65%.

V času trodnevnega tekmovanja v čast skupnega kongresa SKOJ-a in LMJ-e so delali po 30 in 40 ur nepretrgoma in naredili 532 udarniških ur. Mladinec Stružnik, ki prednjači v udarniškem delu in si je zadal obvezo za 100 ur udarniškega dela, dela samoiniciativno, je iznašel vrsto izboljšav na orodju. S svojim zgledom je pritegnil tudi ostalo mladino, ki sledi njegovemu delu. Vodje kinoprodukcije tov. Krulc Rudi, Špiler Franc in Torkar so stalno med njimi in pomagajo vsem, da brezhibno teče delo kakor na tekočem traku.

Tudi uslužbenci v „Nebotičniku“ so si, kakor se do sedaj ni zgodilo nikdar, zadali velike obveze, za izvršitev 2000 udarniških ur ter so jih že pred nedavnim naredili z delom v organiziranih pomožnih brigadah, ki so se posebno uveljavile pri montiranju električnih strojev in raznih drugih artiklov.

KAMNOLOM KOKRA DOSEGEL LETNI PLAN

Kolektiv obrata Gradbenega podjetja za ceste LRS, kamnolom Kokra, je že 16. decembra ob 16.30. uri dosegel svoj letni plan po količini in kvaliteti. K temu uspehu je pripomoglo nenehno tekmovanje delavcev, ki je začelo v čast V. kongresa KPJ in traja do kraja tega leta. Osvojili so si prehodno zastavico za mesec november kot najboljši obrat Gradbenega podjetja za ceste LRS. V teku tega tekmovanja je bilo proglašanih 28 udarnikov, a nagrajenih 7.

V BELILNICI PREDILNICE TRŽIČ SLAVE ŽE DRUGO ZMAGO V OKVIRU PETLETKE

Dne 15. 12. 1948 je bil ob 21.30 dosegel letni plan. Popoldanska izmena je napela vse sile, da bi prav ona izvojevala zmago. Delavni polet in razigranost sta dosegla višek po 8. uri. Predvideno je bilo, da bo plan dosežen po polnoči. Toda to se je zgodilo 2 ure in pol prej. Kljub temu, da je bilo ob osmih zvečer še 1.500 kg preje, ki jo je bilo treba pretehtati in vložiti v zaboje.

Pri izvršitvi plana sta delavstvu iskreno čestitala direktor podjetja tov. Recer Anton in personalni referent

Ude ter se delavstvu za požrtvovalno delo najtopleje zahvalila. — Požrtvovalnim delavcem bodo podeljene nagrade, seveda — izvzeti bodo vsi, ki imajo neupravičene izostanke.

Zaletel Anton — racionalizator
v Predilnici, Tržič

Tovarniški kolektiv se je za trdno odločil, da bo do 27. t. m. plan dosežen tudi v ostalih oddelkih. — „Ponoči bomo delali. Pomagali bomo drug drugemu, da bo plan prav gotovo dosežen.“ To je naše geslo in v tem bomo zmagali.

Kulturno sodelovanje med delavci in kmeti v Dupljah

Sindikalna podružnica čevljarjskih pomočnikov v Dupljah že dalj časa vodi kulturno življenje v tem kraju. Ima svoj pevski zbor, v katerega so vključeni tudi kmetje in mladina. Ko je podružnica pred dvema mesecema dobila nakazilo od Glavnega odbora ZSS za knjižnico in rdeči kotic 50.000 din je takoj pristopila k sodelovanju s kmeti k nabavi potrebnega materiala. Kmetje so prostovoljno dali bone za nakup stekla, zaves in ostalih stvari po vezanih cenah, in tako uspeli, da so 29. novembra skupno s proslavo 5. obletnice II. zasedanja AVNOJ-a odprli rdeči kotic in knjižnico, ki predstavlja zdaj kulturno središče KLO Duplje. V knjižnici se dobe knjige, ki so potrebne za kulturni razvoj vasi. V rdečem koticu pridno igrajo šah, kakor tudi imajo reden politični študij. Saj so za to na razpolago vsi časopisi in potrebne brošure.

D. R.

Dopisujte v „Gorenjski glas“!

Pri glavnih osebah, razen Francke (Svetelove), sta nečista izgovorjava in slabo naučen tekst že sama po sebi učinkovala nezadostno in to posebno pri Maksu, kar je povzročilo nepristnega, premalo naravnega Cankarjevega Maksa Krneca. Bil je preokoren, vloga mu ni pristojala in je bil živo nasprotje Francke, ki je očitno težko z njim sodelovala. Pojava Maksa bi morala biti revolucionarno žarišče cele drame, magnet, pred katerim mora kloniti sam mogočni kralj — Kantor. Moral bi biti ves goreč v prepričanju o svojem socialnem poslanstvu, brezobziren do vsega krivičnega postopanja velekapitalista. Za to pa je treba mimične, mladostno žareče pojave, kar se je pri tov. Klavori neodpustno pogrešalo.

Bernot (tov. Štiglic) je bil dober v mimiki, a slabši v maski, vendar bi bil prav dober, da ga ni kazila izgovorjava, požiranje posameznih zlogov. Bernot je v bistvu ustaljen, miren človek srednjih let, ki ni (že po naravi ne) zmogel vročokrvnih kretanj ali dejanj, in je prav tako kot Maks bil Francki živo nasprotje. Ta pa se je uspelo potrudila, oblažiti njune nedostatke. Vsekakor je tov. Štiglic dobra odrska pojava in mu je vloga Bernota zadovoljivo pristojala.

Kantor (tov. Reš Nace) brez dvoma ni slabo igral, vendar je bil premalo izrazit za mogočnega, silnega Kantorja, ki strahuje svoje kraljestvo. Bil je pre-

Iz naših krajev in tovarn

IZ ŠKOFJE LOKE

V soboto, 11. decembra zvečer je priredil OLO Kranj v Fizikurnem domu v Skofji Loki svečani družabni večer, na katerem so proglasili in nagradili uslužbenca okraja. O pomenu tega večera je govoril predsednik OLO tovariš Trojar Ivan, na kar se je začela razdelitev nagrad in pohval nagajencev. Kot najboljša krajevna ljudska odbora sta proglašena Sv. Ana in Ziri, ki sta prejela v nagrado lična radioaparata, dar predsedništva vlade LRS. Za tem je prejel nagrade s pismenimi pohvalami za požrtvovalno delo: 14 uslužbencev krajevnih ljudskih odborov, 16 voljenih članov krajevnih ljudskih odborov, 59 uslužbencev in 7 delavcev OLO, 19 vodilnih uslužbencev v lokalnih podjetjih OLO. Razen tega je bilo 90 voljenih članov krajevnih ljudskih odborov nagrajenih z lepimi knjižnimi nagradami za njihovo uspešno delo. Na koncu svečanosti sta imela pred polno dvorano krajša govora o tekočih nalogah krajevnih ljudskih odborov in OLO pri utrjevanju in širjenju ljudske oblasti tov. Kristan Milan, sekretar OKKPS in tov. Fajfar Tone, minister Vlade LRS. Potem je sledil metniški program, ki ga je z recitacijami in folkornim nastopom izvajala kulturna družina OLO iz Kranja.

DELO IN USPEHI MESTNE ŠIVALNICE IN POPRAVLJALNICE, KRANJ

Mestni ljudski odbor v Kranju je uvidel potrebo po popravilnici oblačil in perila za delovno ljudstvo našega industrijskega kraja. V mesecu juniju letos je ustanovil podjetje Šivalnica in popravilnica Kranj.

Že prve dni poslovanja se je pokazalo, kako potrebno je bilo tako podjetje. Podjetje krpa in izgotavlja raznovrstne obleke in perilo po meri. Za tovarne izdeluje delovne obleke, plašče in sploh vse, kar spada pod krojaško in šiviljsko stroko.

V tem kratkem času je podjetje zelo napredovalo. Prostori v Cankarjevi ulici so postali pretesni. Da se zadosti vsem potrebam, je podjetje prevzelo tudi prostore in naprave tovarne perila Macarol na Savskem bregu. Podjetje napreduje tudi v tem, da vzgaja nov kader in ga izobrazuje strokovno i politično. V ta namen prireja vodstvo podjetja potrebne sestanke.

Zavedajoč se velikih nalog za čimprejšnjo izgradnjo socializma, ki nam jih zadaja naš CKKPJ s tovarišem Titom na čelu, delovni kolektiv podjetja tekmuje in je dosegel že lepe

uspehe — kvalitativno in kvantitativno skoraj 50%. V čast kongresa SKOJ-a in LMJ se je zavezal podaljšati tekmovanja še za 15 dni. Trudi se, da dvigne delovno disciplino na najvišjo stopnjo.

USTANOVITEV ZADRUŽNEGA POSESTVA PRI SV. ANI

Preteklo sredo je bilo množično zborovanje vaščanov naše obmejne vasi Sv. Anje pri Tržiču.

„Sotor“ je poln ljudi. Tako namreč vaščani imenujejo svojo leseno dvorano, ki jo ima OF za kulturne prireditve. To je dokaj skromno, sicer pa so na sploh skromni tudi ljudje, ki živijo tu, so pa tem bolj zavedni. Večina so to delavci in bajtarji, ki hodijo na delo v Tržič ali pa na delo v gozd. Nekateri večji kmetje, ki živijo v njihovi sredi, so se sicer potuhnili, ali kljub temu so pod njihovim stalnim revolucionarnim udarom. Tako je bilo tudi tokrat, ko je tekla beseda, da se iz zemljišč agrarnega sklada ustanovi zadržno posestvo pri njihovi kmetijski zadrugi. To njihovo posestvo bo služilo za plemensko živino, ovčerejo in prašičerejo, za kar so pogoji.

„Mi oddajamo mleko sedaj, a ne kmeti“, vzklikajo žene delavcev in bajtarjev ter se čutijo zapostavljene pred kmeti.

„Tako je!“ potrjuje govornik in podarja mere naše ljudske oblasti proti kulaškemu kmetom in revolucionarne ukrepe proti njim. „Zato se združimo, okrepimo zadržno posestvo!“

Diskusija je bila zelo živa in borbena. Očitki padajo kot obtožbe težko na večje kmete.

„Kmetje dobivajo krompir“, vseka Tončka, žena gozdnega delavca, „mi delavci pa nič.“

„Kako to? Kdo je dobil?“ hočejo vedeti le-ti.

„Lunder. On nima nikoli dosti. Pa ga je toliko pridelal, da bi moral še oddati.“

„To ni prav“, se pritožujejo vsi vprek in grajajo lakomneža. Kmet Lunder je razkrinkan. Pridelal je več kot mu je bilo potrebno za svojo družino, pa je vrhu vsega prejel še krompir od Gozdnice uprave, kjer je zaposlen, medtem ko ga drugi niso dobili in ga tudi niso pridelali. Osramočen je obmolnil, čeprav se je hotel opravičevati.

Krompir je delila Gozdna uprava svojim delavcem brez vednosti in povezave z KLO in je tako prišlo do te nepravilnosti in upravičenega nezadovoljstva.

(Nadaljevanje na tretji strani)

Kulturni pregled

OTVORITEV GLEDALIŠKE SEZONE V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

V okviru proslav 30-letnice Cankarjeve smrti je november gledališče v Kranju dne 11. novembra odprlo svojo gledališko sezono s Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi“. To je vsekakor pohvale vredno, saj je ensemble s tem izkazal svojo pozornost prvi slovenski socialni drami.

„Kralj na Betajnovi“ je nastal leta 1902. in je Cankarjeva najbolj realistična drama. Delo je zasnovano na razrednih nasprotjih na vasi, pokazano je prehajanje liberalnih izkoriščevalcev v močnejši katoliški tabor, propadanje naše vasi in drobljenje kmečkega življenja v kmečki proletarijat. Socialni revolucionar Krnec Maks pade kot žrtev Kantorjevega kapitalističnega nasilja.

Dramo je režiral tov. Peter Malec in je v celoti bila precej lahkotno vzeta, kar se je posebno pokazalo pri koncu prvega dejanja. Način, kako mladi Krnec osvoji Kantorjevo tajnost s pomočjo nastavljenega pasti, je bil prikazan premalo realno. Opažena je sicer bila vestna študija tega prizora, vendar ni doprinesla dovolj dramskega in smiselnega poudarka. Celotna izvedba se je prehitro odvijala ter se je tako izgubil efekt Cankarjevih besed.

malo podoben nasilniku, ki mu ni marne žal mrtvih trupel za dosego svojih kapitalističnih teženj. Barve glasu in izgovorjava sta bili pri njem dobro posneti, a premalo izrazito je poudaril grmečega silaka, kakršnega razgalil Cankar.

Posebno dobro in pravilno se je svoje vloge zavedala in jo dobro izvedla Francka (tov. Svetel-ova). Vidi se ji vesten študij in smisel za odrsko umetnost. Cankarjevo zamisel je tako dobro prikazala, da je bil pravi užitek prisostvovati priredbi, čeprav je bila žal edina, ki se je res poglobila v svojo vlogo in jo pravilno razumela.

Nino (Cimerman-ova) je odlikovala čista govorica, a je kot odrska pojava izražala premalo ali skoraj nič mimike. Tisti strah, ki ga je doživela pred leti in ga podoživljala, ni bil dobro prikazan, ter je izgledal smešno namesto tragično. Kljub njeni nedozorelosti in odrski neizkušenosti pa ni bila daleč od prave Nine po Cankarjevi zamisli in ji je v vsakem oziru pripisovati napredek v gledališki umetnosti.

Hana, Kantorjeva žena (Šorli Ivanka), je bila dovolj lepo podana vloga, a bi kljub njeni indiferentnosti lahko boljše zaigrala.

Župnik (tov. Trefalt) je bil dobro ponazorjen, licemerstvo posrečeno, moč klera dobro prikazana, izgovorjava in barva glasu dobri, prav tako mimika. Na splošno je doprinesel vse, kar je

pripisovati cerkvenim pripadnikom, kakor jih je ponazoril Cankar.

Lužarica (tov. Iglč Božena) bi morala biti še izrazitejša in bolj poglobljena v svojo revščino in neznostno stradanje družine. Vendar je do neke mere kljub temu uspela.

Sodnik (tov. Reš Maks) je bil absolutno odrska negativna pojava, kakor v govorici tako v kretanjah, prav posebno pa v slabo naštudirani vlogi, kar je za režiserja neodpustljiva napaka. Površnost in naglica sta v celoti pokvarili zelo važen prizor zato, ker je Kantorjev duševni refleks doživel najvišjo stopnjo svoje tiranske narave. Slab režiserski prijem zato nima opravičila.

Krnec, Maksov oče (tov. Fugina), je bil posrečen in dovolj tragičen, mimično in pojavno dober in je bilo čutili veliko vrzel med njim in njegovim sinom Maksom, ki fizično in po temperamentu ni ustrezal vlogi revolucionarnega človeka in je zaradi tega izpadla vsa dinamika uprizoritve in vsa Cankarjeva socialna težnja.

Cankarjeve drame zahtevajo daljših in resnejših študij. Opravičilo, da je bilo delo hitro naštudirano, ni opravičilo, kajti bolje je, da ga ne uprizorimo kakor pa da zgrešeno posnemamo Cankarjeve ideje zamisli. Vsekakor bi bilo treba to dramo izboljševati s stalnimi študijami in doslednim podajanjem teksta, kakor ga je napisal pisatelj.

K. Z.

S širokim in živim množičnim udeleževanjem bomo pravilno rešili problem preskrbe

Pri industrijskem blagu se največkrat pojavlja vprašanje, zakaj ga ravno sedaj primanjkuje, ko vemo, da smo ga še pred nedavnim imeli na razpolago v zadovoljivih količinah.

Tu zopet stopi v ospredje sistem vezane trgovine in letni čas. Vemo namreč, da smo v letošnjem letu kmetom dali ogoromno več industrijskega blaga za njihove pridelke kot lansko leto in da se je odkup izvršil v sorazmerno kratki dobi, ter zato ni bilo mogoče zadostiti tolikim potrebam naenkrat. Ne nastopa pa vprašanje kritja izdanih potrošniških nakazalic ali kmetovalcem izdanih bonov, ker bomo vse te potrebe vrednostno in količinsko lahko realizirali, seveda postopoma.

Evidenca nam pove, da je, čeprav odkupne kampanje še niso zaključene, v obdobju sorazmerno malo bonov, prav tako pa, da je kritje točkovne vrednosti potrošniških nakaznic popolnoma zadovoljivo. To dokazuje, da so tako plani odkupov kot plani preskrbe docela stvarni in izvedljivi. To pomeni, da je odveč vsaka bojazen delavca ali kmeta, da ti tega, kar mu pripada z ozirom na njegovo delo, ne bi prejel v celoti. To lahko potrdi dejstvo, da smo v vezani trgovini vseskozi imeli do 5 kratno kritje izdanih bonov z nalogami raznovrstnega industrijskega blaga, medtem ko smo garantirano preskrbo z industrijskim blagom krili po tromesečjih nad 90%.

Zagotovitev prehrane pasivnih okolišev (gorskih predelov) bo vsekakor omogo-

(Nadaljevanje z druge strani)

Ko se je končno vse pojasnilo, so prešli na razpravo kako in kdaj naj bi začeli z delom v njihovem novem združnem posestvu. Vse je prislunilo. Na vprašanje, ali so ljudje za to in kdo pristopa, se je najprvo oglasila Tonca in dejala:

„Ako se bo pravilno gledalo na delovnega človeka, zakaj pa ne bi pristopili!“ In še polno je bilo čuti enakih in različnih glasov. Omehčali so se celo tisti, ki so še malo prej smatrali, da je boljše še vedno plačevati najemino, kot pa ustanovljati združno posestvo in tako zvišati življenjsko raven svojega življenja, ki ni bilo nikdar delovnega človeka vredno.

Tako so se vaščani Sv. Ane strnili in ustanovili svojo združno posest pri Kmetijski zadrugi, ker se v odločilnem času zavedajo, da vse to gre v skupno korist in pravičen socialističen razvoj vasi.

čena in sicer na eni strani z uvedbo vezanih cen za les kakor tudi z zamenjavo raznih pridelkov (krompirja) za koruzo. Ni res, da bi tisti kmetje, ki so kontrahirali krompir za zamenjavo s koruzo, koruze ne prejeli (kot trdijo ljudje, ki skušajo v vsako stvar vnesti zmedo), temveč je resnica prav nasprotna. Prav tako bo možna nabava koruze na bone, kot je to že bilo. Upoštevati pa je treba, da je odkup koruze šele v teku, ter da še ni sposobna za mletje, kar je trenutno občutiti tudi v garantirani preskrbi. Z oddajo lesa po vezanih cenah, z uporabo ugodnosti Uredbe o malih kmečkih gospodarstvih in s tem, da bodo tudi gorski kmetje oddajali državi viške pridelkov, s katerim razpolagajo, bo vsekakor tudi njim omogočena nabava tistega blaga, ki ga potrebujejo.

Jasno je, da vseh vrst blaga ne bo mogoče naenkrat dobiti, postopoma pa bo tudi z vezano trgovino prihajala še večja izbira blaga, bodisi industrijskega ali za prehrano.

Tako kot v vezani trgovini ali na drugih področjih trgovine je še nešteto pomanjkljivosti v sami garantirani preskrbi. Ne mislimo tu na objektivne zapreke, ki čestokrat ne dovoljujejo, da bi potrošniki pravočasno in v zadostnih količinah dobili, kar jim pripada, temveč na pomanjkljivosti, ki jih je največkrat možno urediti že samo s tem, da se potrošniki spoznajo v tem, kaj jim pripada, ali da zato zahtevajo pojasnil.

Trgovska mreža se je v okraju močno razširila, vendar pa še vedno vidimo da ne zadostuje in tudi to je često razlog, da prebivalstvo kakega okoliša ni preskrbljeno tako, kot bi moralo biti. Zlasti se to opaža ponekod na deželi, kjer kljub postavljenim nalogam nekateri ljudski odbori teh niso izvršili in ukrenili vse potrebno, da bi se ustanovile potrebne prodajalne. Okrajni LO je prejel na primer iz Mavčič predlog množičnih organizacij, da bi se ustanovila potrošniška zadruga, za kar ni nobenih ovir. KLO-ju je bilo naročeno že pred meseci, da ukrene vse potrebe za ustanovitev potrošniške zadruge. Niti KLO, niti organizacije pa niso uredile ničesar, da bi se zadruga osnovala, čeprav za to obstoja očitna potreba. Kmetijska zadruga v takem poljedelskem okolišu namreč v nobenem primeru ne more biti kos delu, ki ga ji nalagajo odkupi in razdeljevanje garantirane preskrbe obenem. Sličnih primerov je še precej. Tudi v mestih bi bilo lahko storjeno več, če bi se plan trg. mreže obravnaval na širši osnovi, to je neposredno s po-

trošniki, ki bi kaj lahko ugotovili in to so že, kje in kakšna trgovina jim najbolj ustreza. O teh vprašanjih se bo vsekakor še potrebno razgovoriti s potrošniki, ker bodo šele rezultati takih diskusij dokončno lahko dali pravilne smernice za nadaljnje razvijanje trgovskega omrežja.

Krajem pa, ki so oddaljeni od gospodarskih središč, bo OLO že v začetku 1949 l. dal možnosti oskrbovanja z vsem potrošniškim blagom, tudi s tekstilnim, obutvijo itd. tako, da preskrba teh krajev ne bo odvisna od centrov, ki so običajno z ozirom na lažje pogoje bili posebno z ind. blagom bolje oskrbljeni.

Našteli smo nekatere izmed problemov, ki obstojajo v naši trgovini in katere bo potrebno hitro reševati. Napačno pa bi bilo misliti, da jih je mogoče rešiti samo z ukrepi oblasti. Nasprotno, iz povedanega sledi, da je in bo potrebno vprašanje naše trgovine in preskrbe reševati predvsem na sledeč način:

1. Na deželi s širokim in živim udeleževanjem delavcev, malih in srednjih kmetov pri odmerjanju obveznih oddaj kmečkih pridelkov.
2. Z množično podporo organom oblasti pri razkrinkavanju tistih kapitalističnih elementov na vasi, ki bi radi odtegnili skupnosti tisto, kar so ji dolžni oddati.
3. S pomočjo našemu trg. aparatu, z nasveti, pošteno kritiko, kontrolo, predlogi in po potrebi z energičnimi posegi tam, kjer se naleti na malo-

Pri brigadah za nakladanje lesa

Vozniki prihajajo z napolnjenimi vozovi lesa z vseh strani: z Visokega, iz Cerkelj, z Jezerskega, s Preddvora in Kokrice. Skladišča ob savskem mostu v Kranju se polnijo s svežim dišečim smrekovim lesom in tvorijo čedalje večji zaklad, ki ga bomo dobili s tem, da za protivrednost prejmemo stroje, kateri so nujno potrebni pri graditvi socializma pri nas.

Vozniki čakajo ob mostu v dolgem traku na razkladanje in enega od teh sem mimogrede povprašal:

„Kako je, očka? Odkod ste prišli?“ Pomežiknil je in odgovoril:

„Z Visokega sem. No, no! Bo že šlo.“

„Dosti lesa ste pripeljali“, sem pripomnil.

„Smo. Jaz sam sem ga te dni posekal več, kakor kdaj koli poprej.“

„Pa Vam je žal lesa?“

„Kako? Žal? — Še malo ne! Vsak treba po svoje prispevati za skupnost. Mnogo sem izkusil, zato vem, da je naša sreča le v socializmu. Brez trdega dela in žrtvovanja ga ne bo mogoče doseči.“

Toda že je prišel na vrsto za razkladanje. Zapeljal je na odkazano mesto,

marnost, dobičkarstvo in podobne pojave. 4. S potrebno disciplino in sicer zlasti takrat, kadar ni vsem potrošnikom naenkrat mogoče ugoditi, bodisi v prodajalnah ali na drugih mestih. 5. Z zmanjšanjem naših množičnih organizacij za probleme preskrbe in s pojasnjevanjem teh problemov. 6. S pravilnim odnosom trg. kadra do potrošnikov in preskrbe na eni strani in obratno s spoznavanjem in razumevanjem težav, s katerimi se ta kader često bori. 7. Z zavestjo naših delovnih kolektivov v trgovini, da so vprašanja preskrbe vprašanja naše politike in kot taka vprašanja, ki jih je treba reševati na revolucionaren način. Ta vprašanja segajo neposredno v izvrševanje petletnega plana in s tem izgradnjo socializma v državi.

Takšni so načini reševanja problemov v preskrbi in treba jih je pričeti izvajati v tem smislu. Ne bomo navajali sedaj vseh stvarnih in konkretnih možnosti, ki so podane, na te bomo opozarjali z raznimi objavami pa tudi potrošnike neposredno. Iznova pa je potrebno poudariti dejstvo, da je samo v širokem in pravilnem pojmovanju funkcij, ki jih vrši naša trgovina danes, mogoče izvršiti, kar se od nje upravičeno zahteva.

Izvršitev tega bo izvršitev nalog, ki jih je pred nas postavil V. Kongres KPJ in obenem častna izpolnitev dolžnosti do skupnosti. I. S.

jaz pa sem se oddaljil. Šel sem pogledat še k delovnim brigadam, kako tovorijo in nakladajo les na vagone.

Ze od daleč sem začul hrupen glas harmonike in veselih vzklikov. Na tovrnem kolodvoru zagledam gručo ljudi. Nekateri so zaposleni pri skladanju in sortiranju desk, drugi nakladajo očičena smrekova debla na vagone. Po večini so mladeniči. Delajo hitro. Njih delo spremlja harmonika.

„Kdo bo prvi napolnil vagon?“, napoveduje prva skupina tekmovanje drugi.

„Mi!“ In kakor za šalo dvigajo smrekova debla na vagon.

Tu je ena najboljših delovnih brigad s terena Rupa. Za njo kar nič ne zastaja brigada trgovskih uslužbencev okrajnih magazinov, ki je napovedala tekmovanje vsem prostovoljnimi brigadam, dokler bo trajalo nakladanje in odpošiljanje lesa. Ti so se obvezali, da bo njihov kolektiv nakladal vsak terek, in sicer z najmanj 25—30 ljudmi.

Tako je na tem mestu vsak dan. Novi vozovi prihajajo, prazni se vračajo po les, da ga brigade nalože na vagone. Menjavajo se brigade, vsak dan prihaja

(Nadaljevanje na četrti strani)

Brovč Andrej:

Postanek in zgodovina KP v Kranju

(Politično poročilo podano na I. mestni Partijski konferenci)

(Nadaljevanje)

To izdajstvo je dalo organizaciji precej velik udarec ter se je zato trenutno zamajala, popolnoma pa ni odnehala. Vse nasilje in kasnejši dogodki so v ljudstvu ustvarili še močnejši odpor, tako da se je v mesecu septembru istega leta organizirala še večja mreža, ki je proti koncu leta 1942. in v začetku 1943. dosegla velik razmah. Pomemben dogodek za Kranj je bila mobilizacija v letu 1943, ki jo je Partija izvedla s četo Gorenjskega odreda v Stražišču. Za dober uspeh široke partijske delavnosti gre predvsem zasluga takratnemu sekretarju Okrajnega komiteta KPS in odličnemu borcu tov. Nartniku Tonetu „Črnivcu“, ki je padel v borbi z Nemci leta 1944. Njegovo delo je pozneje uspešno nadaljeval tov. Kavčič Pavel „Miha“.

V letu 1943. se je vzporedno s KP in OF okrepila tudi organizacija naših žena. Postavljen je bil mestni odbor, ki je uspešno deloval do novembra 1944, to je do časa, ko je bil po izdajstvu celoten odbor aretiran ter so bile vse žene odpeljane v Begunje, kjer so jih obsodili na 18 do 20 let. Celotni odbor žena se je pred krvoločnimi gestapovci zadržal zelo junaško in po njih zasliševanju ni sledila nobena aretacija. S tem in sličnimi dejanji ter herojstvom so žene dokazale, da

6 so v borbi dorasle vsakemu moškemu ter so mnogokrat bile še trdnejše od njih.

Na področju Kranja, predvsem v Stražišču, je bilo izvršenih več akcij, ki so dobro uspele. Med ljudmi pa so se vnovič našli izrodki — stari jugoslovanski klerikalci — ki so povzročili nove aretacije.

Mobilizacije in prostovoljni odhodi k partizanom so postali vsakdanji pojav. Na Gorenjskem in Primorskem so se že snovale brigade: Prešernova, Gradnikova, Kosovelova, Kokrški odred in druge ter sprejemale nove borce.

Ko je okupator uvidel, da sam ne more biti kos herojstvu borcev NOV, je pričel zbirati izdajalce slovenske zemlje, jih oboroževati in formirati v Be-Ga, ki je imela postojanko tudi v Kranju. Vanjo so se udinjali vsi dezertarji iz NOV, ki so vedeli za razna partizanska skrivališča in tako mnogokrat škodovali partizanskim edinicam. Njih namen je bil znan slovenskemu ljudstvu že med vojno, povsem pa je njih delo osvetlila razprava proti belogardističnemu polkovniku Bitencu Mirku, ki je bila pred kratkim v Ljubljani in je odkrila, da so ti izdajalci imeli sestanke ter podpisovali krvave obsodbe prav v Kranju.

Da so se na Gorenjskem in v Kranju ter njegovi okolici vršile težke in krvave borbe, pa nam priča kranjsko pokopališče, polno sovražnikovih grobov.

Mnoge ofenzive in krajevne borbe so razredčile vrste naših najboljših sinov, predanih članov naše Partije, ki smo jih ob osvoboditvi zaman čakali in jih iskali po vsej izmučeni domovini.

VSEM KRAJEVNIM OF ODBOROM OKRAJA KRANJ

Z novim letom 1949 bo glasilo Okrajnega odbora OF začelo izhajati tedensko. Glede na to imajo vsi odbori OF sledeče dolžnosti:

1. Da se vsi odbori OF naročijo na „Gorenjski glas“.

2. Da pridobijo čimveč novih naročnikov.

3. Da pošljejo naslove naročnikov na upravo „Gorenjskega glasa“ v Kranju.

4. Istočasno naj zbirajo tudi letno naročnino, ki znaša 96 din in jo naj dostavijo po poštni položnici na naslov: „Gorenjski glas“ — Kranj, OLO — poverjeništvu za prosveto št. 611-90200-7.

5. Da oganizirajo dopisovanje v list o vseh aktualnih problemih in dogodkih v domačem kraju.

6. Odborom ali posameznim članom OF, ki bodo pridobili in vplačali naročnino za več kot 50 naročnikov izplača uprava lista 20% od vplačanega zneska.

Iz sekretarijata OF okraja Kranj.

*

Vse razprodajalce in naročnike, ki so v zaostanku z vplačilom, prosimo, da list čimprej obračunajo po priloženi položnici, najdalje do konca tega leta. Uprava „Gorenjskega glasa.“

Z dosledno borbo za izpolnitev nalog kmetijskih zadrug bomo dvignili življenjski standard delovnemu ljudstvu

Na teritoriju vsakega KLO-ja je tudi sedež KZ. Nekatere KZ se še vedno bavijo z garantirano preskrbo, kar pa bo v kratkem odpadlo. Prav zaradi tega, ker imajo nekatere KZ še garantirano preskrbo, so še vedno nagnjene k trgovanju, čeprav je njihova glavna naloga povzdigi kmetijstva na vasi. V letošnjem letu smo v tem pogledu dosegli že nekaj uspehov. Danes imamo že precej rodovniških krav, goji se veliko mlade plemenske živine, katera je šla pred kratkim v zakol. Začela so se ustanavljati tudi zadruga posestva. V KZ Bukovščica že imajo tako posestvo in so napravili tudi plan za leto 1949. Isto je v KZ Predoslje, kjer imajo že več plemenskih svinj. V KZ Kranj se je sadjarsko-vrtnarski odsek z vso vneto lotil dela in je napravil plan za leto 1949. In sicer za 200 m² toplih gred, veliko drevesnico z 10.000 sadikami, zelenjadni vrt itd. Tudi v Preddvoru so pričeli z organizacijo pašnikov in so napravili tudi načrt za leto 1949. Redili bodo mlado plemensko živino in ovce. Isto bodo napravili na Visokem. KZ Zabnica pripravlja hleve za vzrejo plemenske živine. Zadala si je tudi nalogo napraviti 200 m² toplih gred in na 6 ha zemlje zelenjadni vrt. Precej je še zadrug, ki se zavedajo svojih nalog, imamo pa tudi drugačne primere. Predsednik KZ Senčur se je na planskem oddelku OZKZ dogovoril, da bo organiziral sestanek KZ, KLO in OF odbora, da bi skupno proučili, kako bi najbolje izkoristili zemljo, ki se nahaja na terenu njihove zadruge. Odbornike je vabil na sejo osebno in se je že z vsakim posameznim posvetoval, kako in kaj ter tudi vsakemu, ki mu je kaj svetoval, odgovoril, da iz tega ne bo nič in podobno. Na skupni seji je vkljub temu, da so odborniki zadruge in ostali želeli, da bi se ustanovilo zadrugo posestvo, trdno vztrajal, da se ne ustanovi ter je šele pozneje, ko so bili ostali v premoči, klonil. Imamo tudi primere, kjer se borijo proti temu, da bi se izboljšal življenjski standard malega in srednjega kmeta ter delavca. Taki primeri se dogajajo predvsem v krajih, kjer ni pravilne povezave med krajevnim odborom, zadrugo in OF odborom, ker sedijo v odborih KZ kulaki.

V letu 1949. stojijo pred kmetijskimi zadrugami še večje naloge. Da bo pa možno te naloge izvršiti, je nujno, da se vse KZ otresejo stare miselnosti trgovanja in

(Nadaljevanje s tretje strani)

jajo novi prostovoljci, zdaj iz „Pletenine“, zdaj iz „Tiskanine“, mlekarke šole in zopet iz „Standarda“ itd.

Les potuje iz okoliških kranjskih gozdov v svet, nam pa bo dal novih strojev in s tem lepšo, srečnejšo bodočnost.

Na postajo v Trziču vozijo les iz lesnih zadrug od Sv. Ane, Puterhofa in okolice. Najboljša zadruga je pri Sv. Ani. Ta se odlikuje z množičnim udeleževanjem pri odkupu in odpremi lesa. Tam delajo bajtarji in kmetje z veliko požrtvovalnosti in niti mraz, ki je že dahnil z visokih gora, jih ne more motiti. Na postaji v Trziču pa Okrajni štab za sečnjo in odpremo lesa nenehno dela s krajevnim sindikalnim svetom. Posrečilo se jim je dobiti ljudi iz tovarn, da je začela obratovati tudi tretja zamena na žagi, kar bo njeno storilnost dvignilo na 120 m³. Razen tega so organizirane popoldanske delovne brigade za nakladanje na vagon in za sortiranje.

Tudi v območju Škofje Loke je delo zelo razgibano. Tam je dovolj delovne sile za nakladanje vagonov. V „Gradisu“ se je osnovala brigada, katera je sprejela obvezo, da bo nakladala vsak dan od 15. do 20. ure.

V Železnikih je kolektiv podjetja „Niko“ dal lep primer požrtvovalnosti.

Podjetje ne more stalno dajati ljudi za nakladanje vagonov. Zato odide vsako nedeljo po 20 članov njenega kolektiva v Jelovico nakladat les na avtomobile.

Tako delamo v našem okraju. Trdo je delo. Toda njegova pesem je lepa in obetajoča. Gradimo svoj dom, svojo srečo! Gradimo socializem! M.

da se izmenjajo razni nezdravi zavirači v odborih Kmetijskih zadrug. Treba bo preiti od trgovine na produkcijo. Naša živinoreja je bila v dobi okupacije skoraj uničena, polja iščejo boljših semen in boljših strojev. Naši delavci potrebujejo boljšo oskrbo in KZ bo tista, katera bo že v letu 1949 založila naš trg s potrebnimi artikli. V letu 1949 bo vsaka KZ imela svoje posestvo, na katerem bo pričela pridelovati nove in nove produkte. Zemlje za ustanavljanje teh zadrugnih posestev je do-

PROTILJUDSKA DUHOVŠČINA ODKRIVA SVOJ PRAVI OBRAZ Župni upravitelj Sešek Ivan obsojen zaradi špionaže

V času, ko naše delovno ljudstvo stopnjuje svoje napore za čim hitrejši gospodarski in kulturni dvig naše domovine, se sovražniki tega ljudstva, ki vidijo v tem delovnem elanu svoj pogin, krčevito opirajo na bedne ostanke bivšega kapitalističnega sistema in skušajo podtalno rovariti in sabotirati izgradnjo socializma v naši državi. V svoji brezupni borbi proti ljudski oblasti ne izbirajo sredstev in se poslužujejo vseh mogočih metod, od špionaže do sovražne propagande, s katero hujskajo proti ljudski oblasti. V svoji bedni zaslepljenosti polagajo največ nade v bivše pomagače okupatorja in domačih izdajalcev, ki se danes nahajajo po raznih emigrantskih taboriščih. Tam rekrutirajo zločince ter jih prevzgojene v špijone in teroriste, pošiljajo v našo državo. Tu se oslanjajo predvsem na bivše izkoriščevalce, katerim je naša ljudska oblast onemogočila izkoriščanje delovnega ljudstva ter na protiljudsko duhovščino. Župnišča, kjer mnogokrat iščejo pomoči ne zaman, so jim glavna opora pri njihovem delovanju.

To je pred kratkim tudi jasno dokazal primer župnega upravitelja iz Stražišča pri Kranju Seška Ivana, ki se je povezal z teroristom in špijonom Robičem Pavlom, bivšim kaplanom, ki je oborožen prihajal iz Avstrije v Slovenijo. Z njim in njegovimi pajdaši, v preteklosti kriminalci, je bil povezan od leta 1945, naprej, jim vzpostavljaj zveze, prinašal poročila in služil za kurirja. S špijonom Robičem se je sestajal pri gostilničarju Drakslerju na La-

volj, primanjkovalo pa bo lepo urejenih hlevov in svinjakov, katere pa bomo morali zgraditi. Takoj bo treba pristopiti k sestavljanju planov za gradnjo hlevov, svinjakov in gospodarskih poslopij zaradi pravočasne oskrbe gradbenega materiala. Ker je gradbeni material danes dragocen, se je OZKZ zavezala, da bo uredila dve lastni opekarni, delavnico cementnih izdelkov in mizarstvo delavnico, da bo na ta način osiguran gradbeni material iz lastnih virov.

Za kmetijsko zadrugništvo naj bo leto 1949. leto kmetijske preobrazbe in leto, katerega se bomo mi in poznejši rodovi s ponosom spominjali.

borah, kmetu Rebolu v Hrašah, kamor je prihajal ponoči, kar je lastno ljudem, ki hodijo po nepoštenih potih. Po Robičevem naročilu je odšel na škofjski ordinariat, kjer se je sestel z bivšim škofjskim tajnikom Dr. Leničem Stankom, od katerega je prinesel Robiču šifrirano poročilo. Poleg tega mu je tudi sam poročal o stanju v svoji župniji in pri tem podajal lažne podatke. Po Robičevem naročilu je večkrat hodil v Ljubljano in se sestajal z Robičevimi sodelavci.

Za vsa ta protiljudska dejanja se je Sešek Ivan zagovarjal dne 8. 12. 1948 na javni razpravi pred okrožnim ljudskim sodiščem v Ljubljani, ki ga je obsodilo na pet let odvzema prostosti s prisilnim delom, zaplembo premoženja in dve leti izgube državljskih pravic.

Na razpravi je sicer na videz skesano priznaval svoje sodelovanje s špijonom Robičem, hinavsko in strahopetno pa se je v svoji brezglavosti izgovarjal, da ni vedel, kaj pravzaprav prenaša v pismih, ki so bila šifrirana. Ta njegov naiven zagovor dovolj jasno karakterizira njegovo moralno pokvarjenost.

Tudi tako ilegalno delovanje sovražnikov ljudske oblasti jim ne bo rodilo zaželenih uspehov, ker so brez vsake opore med našim ljudstvom, ki jih razkrinkava in vse bolj sovraži. Taki primeri pa nas opozarjajo na še večjo budnost. Ne bomo dopustili, da bi mračni elementi pri nas ovirali izgradnjo socializma, ki je zagotovilo boljše in srečnejše bodočnosti našemu delovnemu ljudstvu.

KINO KRANJ

21.—23. XII. „Obveščevalec“, sovj. umetniški film.
24.—26. XII. „Sinja pota“, sovj. umet. film.
28.—30. XII. „To ljudstvo bo živelo“, Jug. umet. film.

KINO STRAŽIŠČE

24.—27. XII. 1948. „Skrivnost“, franc. umetniški film.
31. XII. — 3. I. 1949. „Prva rokavica“, sovj. umetniški film.

Presekba

Maščoba za mesec december se bo delila v 2 obrokih in sicer prejmejo potrošniki za I. obrok:

TD 500 gr slanine	Nav — 1
SD 450 gr slanine	DOJ
LD 400 gr slanine	OM-1
GD 350 gr slanine	OM-2
250 gr slanine	TD-a 750 gr
200 gr slanine	TD-b 700 gr
250 gr slanine	SD-a 550 gr
300 gr slanine	

za II. obrok II. delitve pa:

TD	350 gr slanine
SD	325 gr slanine
LD	300 gr slanine
GD	450 gr slanine
TD-a	450 gr slanine
TD-b	450 gr slanine
SD-a	325 gr slanine
NAV-1	175 gr slanine
DOJ	100 gr slanine
OM-1	175 gr slanine
OM-2	250 gr slanine

Pov. za trg. in preskrbo
OLO Kranj.

Ali Vam je znano . . .

da že tri leta in več vodi likvidacijo v Kranjski mestni posojilnici bivši ravnatelj Ciril Mohor — brez uspeha. Le dobro se mu godi, ker za to delo prejema prav čedno plačo in ima pri tem, časa na pretek za svojo ljubo „jago“ in „idilo“ v svoji lovski koči pod Sv. Joštom . . .

da je Lombar Ivana, gostilničarka na Trsteniku, poskušala utajiti 240 litrov domačega žganja od plačevanja davkov in ga prodajala po visokih cenah . . . da je preteklo soboto popoldne v kranjskih mesnicah zmanjkalo mesa na garantirano preskrbo, česar si ljudje nikakor ne morejo razložiti . . .

da je Ferlan Janez iz Gorenje vasi odjavil gostilno, da se pa kljub temu za prijatelje pri njem še vedno kaj dobi . . .

da Lavrič Jožetu iz Dornice pri Zapogah odkupi še vedno delajo težave, kar se vidi iz tega, ker dolguje državi din 26.000 za davke . . .

Rok za registracijo obveznic 3% posojila „Svobode“ in 3% posojila narodnega osvobođenja in začasnih potrdil poteče dne 31. t. m. Krajevni ljudski odbori naj vnovič pozovejo vse posojilo-dajalce, da obveznice do tega dne predložijo, da ljudje ne bodo oškodovani.

OB 30. OBLETNICI CANKARJEVE SMRTI

Spominu Ivana Cankarja se je Kranj častno oddolžil.

Večer pred obletnico, v petek 10. decembra, je bila v Sindikalnem domu svečana akademija. Govoril je ravnatelj I. gimnazije tov. Mohor Miha. V svojem govoru je nazorno osvetil umetniški in družbeno-politični pomen našega največjega pisatelja. Na sporedu je bilo tudi nekaj recitacij in deklamacija. Glasbeni program, izvajan na klavirju in violini, je prireditev ubrano dopolnjeval. Akademija je bila izvedena v slogu, ki je za take proslave edino primeren.

Na obletnico samo je bila v „Prešernovem gledališču“ uprizorjena Cankarjeva drama Kralj na Betajnovi. Uvodno besedo je spregovoril profesor tov. Velušček Ciril. Pojasnil je pomen in vsebino predvajane Cankarjeve umetnine in poudaril, da je to delo resnična podoba družbeno-političnih trenj pri nas ob prehodu iz 19. stoletja. Tudi ta prireditev je lepo uspela.

Sak

V nedeljo 12. t. m. se je vršil v dvorani restavracije Iskra v Kranju šahovski dvoboj na 92 deskah med šahisti Gorenjskega šahovskega okrožja in ljubljanskimi mladinci, ki so svoje moštvo ojačili z šahisti univerze. Gorenjsko moštvo je bilo sestavljeno od igralcev Kranja, Jesenic, Radomlja, Trziča, Škofje Loke, Dupelj in Medvod. To je bila do sedaj največja šahovska množična prireditev na Gorenjskem. Ze same otvoritve partij so pokazale, da so ljubljanski mladinci izredno močni šahisti. Dobro obvladajo teorijo otvoritev ter znajo lepo izkoristiti vsako prednost. Rezultat je to tudi potrdil. Po približno 3 in pol urnem igranju je Ljubljana zmagala z rezultatom 6¹/₂ : 29¹/₂. Na prvih 10 deskah je prav tako zmagala Ljubljana z 6¹/₂ : 3¹/₂, čeprav je tok igre kazal, da bo na teh deskah tesen rezultat. Domači so v več partijah že imeli lepe izgledne na zmago, vendar niso znali te prednosti uveljaviti, ker jim za to manjka zadostna rutina. Prireditev je obiskalo veliko številno gledalcev, ki so z zanimanjem zasledovali lepo borbo.

IZJAVA

Podpisani Sodnik Maks, klepar in kotlar, Senčur št. 31 izjavljam, da odstopam svoje Ljudsko posojilo, ki sem ga posodil din 23.000.— (triindvajset tisoč din) okrajnemu komitetu KPS v Kranju.

Senčur, dne 17. 12. 1948.

Sodnik Maks, l. r.